

7/25142

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 44147364-610- 886
Konu : Soru Önergesi

15.09.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28/06/2013 tarihli ve 31853594-610-2-4628-3545 sayılı yazı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 25142 esas numaralı yazılı soru önergesinin Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasının uygun görüldüğü ilgi (a)'da kayıtlı Başbakanlık yazısı ile bildirilmiş olup, sorulan hususlara ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

2002 yılında yüzde 29,7 olan enflasyon, son on yılda tek hanelere gerilemiştir. 2012 yılı Aralık ayında yıllık enflasyon yüzde 6,16'ya gerilemiş ve son 44 yılın en düşük yıl sonu tüketici enflasyonuna ulaşılmıştır. Enflasyonun orta vadede yüzde 5 düzeyinde istikrar kazanacağı öngörülmekte olup gelişmekte olan ülkelerde enflasyonun yüzde 5 civarında seyretmesi tedirginlik verecek bir durum değildir. Türkiye ekonomisi de gelişen ve büyüyen bir ülke olarak makul kabul edilen yüzde 5 enflasyon hedefine oldukça yaklaşmıştır.

2002 yılından bu yana sağlanan siyasi ve makroekonomik istikrarla birlikte çok önemli mesafeler kat edilmiştir. Türkiye 2002 yılında 230 milyar dolarlık bir ekonomi iken bugün 800 milyar doları aşan bir ekonomik gücü ifade etmektedir. Ancak büyüyen ve net enerji ithalatçısı olan Türkiye ekonomisi özellikle enerji fiyatlarındaki artıştan ciddi ölçüde olumsuz etkilenmektedir. 2002 yılında petrolün varil fiyatı 23,4 dolar iken 2012 yılında bu rakam 111,9 dolara yükselmiştir. 2002 yılında enerji ithalatı 9,2 milyar dolar iken 2012 yılında enerji ithalatının ekonomi üzerindeki yükü 60 milyar doları aşmıştır. Üretime konu olan en önemli girdi kalemlerinden biri olan enerjide yaşanan fiyat artışları enflasyon üzerinde büyük ölçüde baskı yaratmaktadır.

04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca, petrol piyasasında dolaşımda bulunan tüm petrol ürünlerinin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dâhilinde oluşan satış fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu 05/06/2002 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu tarihten itibaren petrol ürünlerinden maktu özel tüketim vergisi (ÖTV) alınmaya başlanmıştır. Bu tarihten 2005 yılı başına kadar maktu ÖTV tutarları aylık olarak Toptan Eşya Fiyatları (TEFE) Endeksine göre artırılarak uygulanmıştır. 2005 yılı başından itibaren ise TEFE endeksine göre artırma uygulamasından vazgeçilmiş olup, maktu ÖTV tutarları Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmektedir.

Maktu ÖTV tutarlarındaki en son değişiklik, 22/09/2012 tarihli ve 28419 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılmıştır. Bu düzenlemeden önce iki buçuk yılı aşkın bir süre zarfında akaryakıt ürünleri üzerindeki maktu vergi tutarlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Artan fiyatların aksine akaryakıt üzerindeki vergi yükü son 10 yıllık dönemde artmamış, aksine azalmıştır. Şöyle ki, 100 TL'lik benzin fiyatının içerisinde vergi yükü 31/12/2002 tarihinde 70,2 TL iken, 01/07/2013 tarihi itibari ile 61,4 TL, 100 TL'lik motorin fiyatının içerisinde vergi yükü 01/01/2005 tarihinde 65,1 TL iken, 01/07/2013 tarihi itibarıyla 52,3 TL'ye düşmüştür.

Öte yandan, akaryakıt ürünleri üzerindeki vergilerde herhangi bir indirim hükümetimizin gündeminde bulunmamakta olup, ileriki yıllarda vergi tabanının genişlemesine paralel olarak vergi yükünün nispeten yüksek olduğu akaryakıt sektöründe vergi indirimlerine ilişkin çalışmalar yapılabilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı